

Fält 06. Tentamen i Elektromagnetisk fältteori F, för F2,

14/1 1997.

Tillåtna

hjälpmittel:

BETA, SMT, Physics Handbook, Formelsamling i Elektromagnetisk fältteori, valfri kalkylator men inga egna anteckningar utöver egna formler på sista bladet i formelsamlingen i Elektromagnetisk fältteori.

Förfrågningar:

Lösningar

Resultatet

Granskning

Betygen

Tel. ankn. 1583

anslås efter tentamens slut vid Telesnack.

sändes senast den 31/1 1997 till studievägledningen F.

sker på tid som anges på betygslistan.

sändes till betygsexpeditionen senast den 6/2 1997.

- o - o - o -

Kom ihåg!

Tydliga figurer, Referensriktningsar, Dimensionskontroll, Motiveringar.

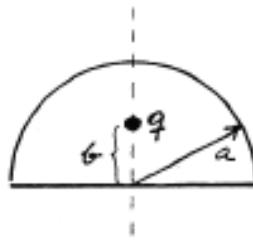
- o - o - o -

Teoriuppgift Endast BETA och SMT får användas!

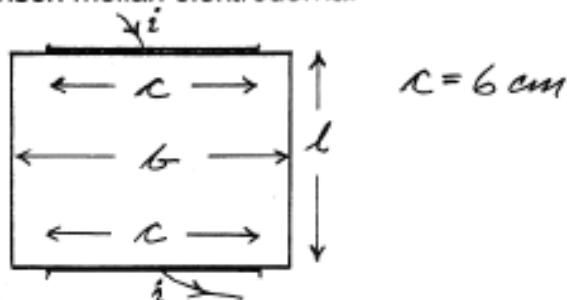
1. Härled, utgående från $\nabla \times \mathbf{E} = 0$ och $\nabla \cdot \mathbf{D} = \rho$, sambanden mellan tangential-komponenterna hos \mathbf{E} -fälten och mellan normalkomponenterna hos \mathbf{D} -fälten på ömse sidor om en gränsytा mellan två olika material!

Räkneuppgifter Hjälpmittel enligt listan högst upp!

2. En liten metallkula med laddningen q och radien r_0 befinner sig inuti ett slutet tunt metallskal med formen av en halv sfär med radien $a \gg r_0$. Kulan befinner sig på halvsfärens symmetriaxel på avståndet $b \gg r_0$ från den plana ytan. Vidare gäller att även avståndet $a-b \gg r_0$. Beräkna ytladningstätheten på insidan av den buktiga metallytan i den punkt där symmetriaxeln passerar ytan!



3. Två elektroder ligger an mot en del av övre och undre kanten av en rektangulär skiva med längden $l=6$ cm, bredden $b=8$ cm, tjockleken $d=1$ cm och ledningsförmågan $\sigma=0.05$ S/m, så som figuren visar. Beräkna en undre och en övre gräns för resistansen mellan elektroerna!

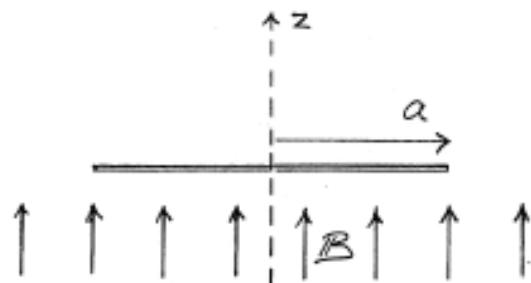


4. En tunn cirkulär metallskiva ligger i xy-planet med sin rotationssymmetriaxel längs z-axeln i ett i tiden sinusformigt varierande homogent magnetfält

$$\mathbf{B}(t) = \hat{\mathbf{z}} B_0 \cos(\omega t) ; \quad \omega = 2\pi \cdot 10^4 \text{ rad/s}$$

Skivans ledningsförmåga $\sigma = 58 \cdot 10^6 \text{ S/m}$, radie $a = 5 \text{ cm}$ och tjocklek $d = 0.1 \text{ mm}$.

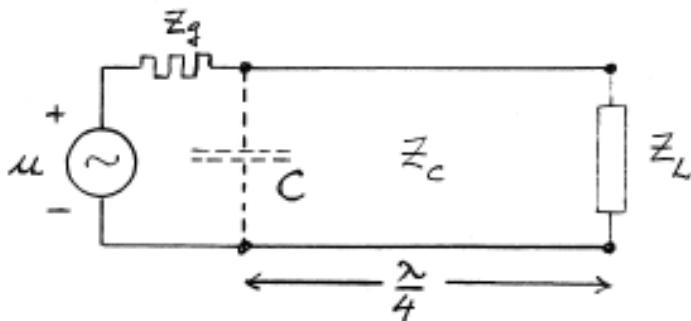
- A) Beräkna den inducerade virvelströmstätheten $J(r,t)$ i skivan under antagandet att magnetfältet från de inducerade virvelströmmarna kan försummas!
- B) Beräkna det magnetfält som de ovan beräknade virvelströmmarna ger upphov till i skivans centrum!
- C) Kan det anses vara en rimlig approximation att i ovanstående situation försumma magnetfältet från de inducerade strömmarna?



5. En linjärt polariserad plan elektromagnetisk våg i vakuum med \mathbf{E} -fältet parallellt med infallsplanet skulle egentligen träffa en plan gränsyta till ett förlustfritt dielektrikum med brytningsindex $n=1.6$ under Brewster-vinkel och därför ej ge någon reflekterad våg. Nu råkade emellertid infallsvinkeln bli 2° för stor. Beräkna reflexionsfaktorn för effekt i den för handen varande situationen!

6. En generator med tomgångsspänningen $u(t) = 5 \cdot \cos(3\pi \cdot 10^8 \cdot t) \text{ V}$ och inre impedansen $Z_g = (50+j0) \Omega$ matar via en förlustfri kvartsvågsledning med karakteristiska impedansen $Z_c = 50 \Omega$ en lasten $Z_L = (50-j100) \Omega$. Man vill öka effektutvecklingen i lasten Z_L genom att koppla en kondensator C över ingången till kabeln.

- A) Beräkna lämpligaste värde på C !
 B) Med hur många procent växer effektutvecklingen i lasten vid inkopplingen av kondensatoren enligt A)?

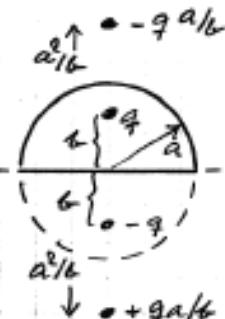


Fält 06. El.magn. fältteori F, för F2, den 14/11 1997

① Se föreläsningsanteckningarna!

② Fältet inom i skälet ges av fyra punktladdningar varav tre är bildladdningar.

$$\begin{aligned} D_2(0,0,a) &= \frac{1}{4\pi} \left[\frac{q a/6}{(\frac{a^2}{6}-a)^2} + \frac{q}{(a-6)^2} + \frac{q a/6}{(\frac{a^2}{6}+a)^2} - \frac{q}{(a+a)^2} \right] = \\ &= \dots = \frac{q}{4\pi} \cdot \frac{26(3a^2+b^2)}{a(a^2-b^2)^2}; \quad \mathcal{E}_S = (-\hat{z}) \cdot (\hat{z} D_2) \Rightarrow \\ \mathcal{E}_S(0,0,a) &= -\frac{q}{4\pi} \cdot \frac{26(3a^2+b^2)}{a(a^2-b^2)^2} \end{aligned}$$



③ Lägg in plana rätvinkliga strömbanor mellan elektroderna, så får vi: $G = \sigma \frac{d \cdot c}{l}$; $R_u = \frac{1}{\sigma} \cdot \frac{l}{cd} = 2000 \Omega$

Lägg in plana rätvinkliga linjära strömbanor mellan elektroderna, så får vi: $R_u = \frac{1}{\sigma} \cdot \frac{l}{d \cdot b}$; $R_u = \frac{1}{\sigma d} \cdot \frac{l}{b} = 1500 \Omega$

④ Symmetrin och Faradays induktionsslag ger oss

$$2\pi h \bar{E}_\phi(h) = -j\omega \pi h^2 B_0 \Rightarrow \bar{J}_\phi(h) = \sigma \bar{E}_\phi(h) = -j\omega \sigma B_0 h / 2$$

A) $\underline{\bar{J}_\phi(h,t)} = \text{Re}\{\bar{J}_\phi(h)e^{j\omega t}\} = \omega \sigma B_0 h / 2 \cos(\omega t - \pi/2)$

B) Superponera bidrag från cirkulära strömkör, så får vi

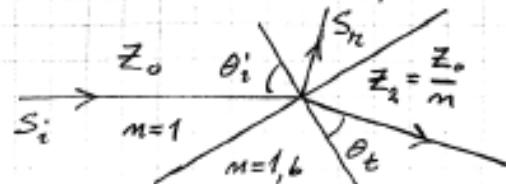
$$d\bar{B}_{\text{ring}}^{\text{ent}} = \hat{z} \frac{\mu_0 d\bar{i}}{2\pi h} = \hat{z} \frac{\mu_0}{2\pi h} \cdot \bar{J}_\phi(h) \cdot d \cdot dr = \hat{z} \frac{\mu_0}{4} (-j\omega) \sigma B_0 \cdot d \cdot dr$$

$$\bar{B}_{\text{ring}}^{\text{ent}} = \int_{h=0}^a d\bar{B}_{\text{ring}}^{\text{ent}} = -\hat{z} j\omega \mu_0 \sigma B_0 \cdot d \cdot a / 4$$

$\underline{B_{\text{ring}}(t)} = \text{Re}\{\bar{B}_{\text{ring}}^{\text{ent}} e^{j\omega t}\} = \hat{z} \frac{\omega \mu_0 \sigma da}{4} B_0 \cos(\omega t - \pi/2)$

C) $\omega \mu_0 \sigma da / 4 = 5.7$ i värst fall, vilket ger vid handen att vi ej får tillförlitliga resultat om vi försömmar det egna magnetfältet.

Fält 06. El. magn. fältterri F, fr F2, den 14/1 1997

⑤ 

$$\tan \theta_B = 1.6 \Rightarrow \theta_B = 57,995^\circ$$

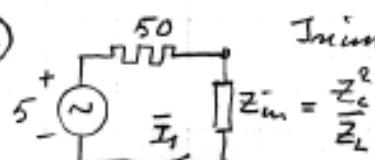
$$\theta_i = \theta_B + 2^\circ = 59,995^\circ \Rightarrow \cos \theta_i = 0.5000081$$

$$\sin \theta_i = 1.6 \sin \theta_t \Rightarrow \theta_t = 32,768^\circ \Rightarrow$$

$$\cos \theta_t = 0.840870$$

$$\left(\frac{\bar{E}_{ho}}{\bar{E}_{io}} \right)_{||} = \frac{-Z_0 \cos \theta_i + (Z_0/m) \cos \theta_t}{Z_0 \cos \theta_i + (Z_0/m) \cos \theta_t} = 0.024826$$

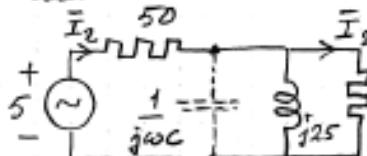
$$\underline{R} = \frac{S_n}{S_i} = \left| \left(\frac{\bar{E}_{ho}}{\bar{E}_{io}} \right)_{||} \right|^2 = 0.024826^2 = \underline{6.16 \cdot 10^{-4}}$$

⑥ 

Innimpedansen på $\lambda/4$ -ledningen blir Z_c^2/Z_L

$$Z_m = \frac{Z_c^2}{Z_L} = \frac{50^2}{50-j100} = 10+j20 ; \bar{I}_1 = \frac{5}{50+10+j20} = \frac{1}{12+j4}$$

$$\underline{P}_1 = \frac{1}{2} 10 \cdot 1 \bar{I}_1 / 2 = 5 \cdot \frac{1}{4^2} \cdot \frac{1}{2^2+1^2} = \underline{\frac{1}{32}} \text{ (W)}$$



$$Y_m = \frac{1}{Z_m} = \frac{1}{10+j20} = \frac{10-j20}{500} = \frac{1}{50} + \frac{1}{j25}$$

Välj C så att vi får parallellresonans:

$$j\omega C + \frac{1}{j25} = 0 \Rightarrow C = \frac{1}{25\omega} = \frac{1}{25 \cdot 314 \cdot 108} = \underline{42,4 \cdot 10^{-12} \text{ (F)}}$$

$$\bar{I}_2 = \frac{5}{50+50} ; \underline{P}_2 = \frac{1}{2} 50 \cdot 1 \bar{I}_2 / 2 = 25 \cdot (\frac{1}{20})^2 = \underline{\frac{1}{16}} \text{ (W)}$$

$$\underline{\frac{P_2 - P_1}{P_1}} = 2 - 1 = \underline{100\% \text{ ökning av effekten}}$$

vid inskoppling av C